

La UE obre la porta als transgènics

Desencalla un debat històric a Europa i deixa en mans dels estats prohibir-los o permetre'ls

ALBERT SOLÉ BARCELONA | ACTUALITZADA EL 14/01/2015 00:00

TRANSGÈNICS CATALANS Una quarta part dels cultius transgènics de la UE són a Catalunya. / GETTY

Formalment, el Parlament Europeu es renta les mans en el tema dels cultius transgènics i deixa a criteri de cada estat la prohibició, però en el fons està obrint la porta a la possibilitat que es permetin. A més, els països que vulguin vetar els organismes genèticament modificats (OGM) al seu territori no podran fer servir arguments de salut, sinó que ho hauran de justificar al·legant causes com l'ordenació urbanística i territorial o l'impacte socioeconòmic. Malgrat això, la decisió de la UE també té la lectura contrària, ja que el sector de les empreses biotecnològiques, el lobi anomenat EuropaBio, critica que així es dóna llicència als països "per prohibir productes sans autoritzats a Europa".

Això és el que diu la modificació de la legislació europea del 2001 sobre els transgènics aprovada finalment ahir -480 vots a favor, 159 en contra i 58 abstencions- després de quatre anys de debats a l'Eurocambra en què havia sigut impossible arribar a un acord perquè les diferències de criteri entre els estats era molt gran, sobretot per l'oposició dels més poderosos: Alemanya, França i el Regne Unit. L'acord es va desencallar el juny passat en una reunió dels 28 ministres d'Agricultura en què van pactar aquesta modificació -tots hi van votar a favor menys Bèlgica i Luxemburg-, però que requeria la ratificació del

Parlament Europeu. La votació estava prevista per a la tardor, però no es va produir fins ahir, a la seva seu a Estrasburg. Les noves disposicions, que entraran en vigor durant la primavera d'aquest 2015, també obren la porta a la possibilitat que els estats que ho demanin puguin plantar altres cultius transgènics a més del blat de moro MON 810 i la patata amflora, els únics permesos fins ara.

Catalunya, líder en transgènics

La polèmica a la UE sobre els OGM fa més de dues dècades que va començar, però només un estat hi ha apostat clarament: Espanya. El govern popular de José María Aznar va ser el primer a permetre cultivar blat de moro modificat genèticament el 1998, amb el suport de CiU, i actualment l'estat espanyol concentra el 91% dels conreus de blat de moro transgènic de tot Europa. El 9% restant se'ls reparteixen Portugal, la República Txeca, Romania i Eslovàquia. Concretament, Catalunya té una quarta part de la superfície europea -Aragó en té el 36%- d'aquest cultiu polèmic i tan criticat per les organitzacions ecologistes. Segons ells, els transgènics són un frau perquè està demostrat que no produeixen més i, en canvi, contaminen les produccions veïnes. De fet, aquest argument no tan sols és dels ecologistes, sinó que el maig passat el ministeri d'Agricultura francès va dir després de prohibir-lo al seu territori: "Segons dades científiques fiables i molt recents, el cultiu de llavors de blat de moro MON 810 presenta greus riscos per al medi ambient, així com perill de propagació d'organismes nocius convertits en resistents".

Abans de la votació d'ahir cada partit va fixar la seva posició. Els populars (PPE) i els socialdemòcrates (S&D), que van votar-hi a favor, van admetre que no era la solució ideal però sí la que els havia permès desencallar una situació enquistada. Els Verds van criticar que la modificació "suposa la renacionalització de les decisions sobre el cultiu d'OMG i no reforma el procés d'avaluació de riscos", en paraules de l'eurodiputat d'Iniciativa per Catalunya Verds, Ernest Urtasun.

La ILP del 2009

Des que a Catalunya es va començar a estendre el blat de moro transgènic, molts pagesos ecològics i grups ecologistes es van començar a mobilitzar. Després de veure que amb els governs de Jordi Pujol no hi havia res a fer, van confiar que el tripartit sí que els prohibiria, però tampoc va passar. Llavors es van agrupar amb el nom Som lo que Sembrem i van

recollir firmes per a una ILP, que va arribar al Parlament el 2009. En van aconseguir més de les necessàries -106.000-, però la pinça formada pel PP, el PSC i CiU va impedir que es tramités.